

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm || Vitae aulicae

Schopper, Hartmann

Francof. Ad Moen., 1584

VD16 R 1015

Capvt III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70432)

II. *Magistratus pana non à subditis, sed à Deo exigi debet.* superius clarius dictum est, id autē si minus exequitur, nihilominus suam retinet dignitatem, nec quicquam subditis, quo ipsum reprehendant aut puniant, conceditur. Is enim à Deo, per quem gubernationem accepit, puniendus est.

III. *Subditorū officium.* Omnes subditi, præcipuè ditiores semper parati & prompti existant, vt magistratum sua vitia, omnesque iniurias propulsantem, piorumque virtutes & gloriam defendentem summa cum industria, & animi fortitudine protegāt: quò felicius Reipublicæ salus, tranquillitas ciuium, honestasque publica morum procedat, & conseruetur.

CAPVT III.

ARGVMENTVM.

*Obsidione cupit Rex mœnia cingere Vulpis,
Hinc Lupus, hinc gaudens induit arma
Bruno.*

*O fuge latitiam neq; pectore concipe turpem,
Lapsus in arumnas cum tuus hostis erit,
Qui modo Cræsus erat, citò sit pauperrimus
Irus:*

Cræsus est subitò qui prius Irus erat.

*G*audebat Isengrinus,
Brunoque; villis horridus,
Punitre quod Rex cogitet
Cruelitatem Reinikes.
Ipsamque; verbis asperis
In Elisionem concitant.
Tunc Regis Vxor florida,

Regina
prouidè
Regi con-
sultat.

Perpende, dicit optime
 Rex atq; splendidiſſime,
 Quod aequitati regia
 Tuaq; fama conuenit,
 Nementis iracundiam
 Exerceas in Reiniken,
 Res has priuſquam cognitor
 Planiſſimè perſpexeris,
 Et quaſlibet Vulpecula,
 Iuris ſecundam Regulam,
 Reſponſiones audias,
 In Reinikes praſentia
 Hi credo conquieſcerent,
 Et forſan intermitterent,
 Quas nunc querelas euomunt.
 Si vera dicunt omnia,
 Iniurias Vulpecula
 Iniurijs facillimè
 Tu vindicare prauales,
 Qui Rex es: atq; belluis
 Per maximam prouinciam
 Cunctis potenter imperas.
 Quis regiam potentiam
 De plebe natus infima,
 Aut vim poteſt euaderet
 Hac ipſa Pardo maximè
 Regis voluntas complacet,
 Vt Rex peritus omnia
 Die cinato callide
 Reſponſa Vulpis audiat,
 Et rem priuſ prauidicet
 Quòd ſe niſi purgauerit,

Nam furor
 iraq; men-
 tem preci-
 pitant.

An neſcis
 longas Re-
 gibus eſſe
 manuſ.

Culpaq;

Violentia *Culpaq; liberauerit,*
 Ifengrinij *Pœnas amaras hauriat.*
 qua Regē *Post verba Pardi, luidus*
 ad bellum *Sic inquit Ifengrinus,*
 contra Rei *Ad arma regem concitans:*
 niken susci *Quæ Pardus in fit, omnibus*
 piendum *His corde toto congruo,*
 instigat. *Quòdiura damnent neminem*

Enumerat
 lupus fla-
 gitia Rei-
 nikes.

Præiudicata non prius
Causa atq; planè cognita,
Sed ecce corui ludicras
Omitte vel cuniculi
Quas deferunt iniurias.
Crucis tamen Vulpecula

Pœnam meretur horridam
Prioribus mendacijs.
Quod ipsa detestabile
Nuper scelus confinxerit:
Bonoq; Regi fecerit
Frondes inexpiabiles,
Et innocentes iusserit
In carcerem nos conijci.

Sic cogitaret Reinike
Adire tecta regia:
Iam sæpè factus certior
Dies is ante plurimos
Huc commeasset ocyus.

Rex subdi-
 tos omnes
 ad arma ca-
 pessenda
 hortatur.

Rex, miror, inquit, futilis
Quid pro fit hæc loquacitas.
Quin arma cuncti sumitis,
Et iuncta tela promittis?
Quin machinas abeneas

Satellites capeſſite:

Belli graui certamine

Laffabimus Vulpeculam,

Ipfamq; caſtigabimus,

Qua noſtra turpi nomina

Habet ſibi ludibrio.

Omnes proinde corneis

Armate vos haſtilibus,

Vt enſibus micantibus,

Auctusq; telis fortibus

(Cum ſexta pulchro ſparſerit

Aurora cælum lumine)

Grex totus hic compareat.

Tum ſulpis obſidebimus,

Et diruemus mœnia:

Et Reinikes ientacula

Parata deguſtabimus.

Hæc omnibus ſententia

Probatuꝛ itq; perplacet.

OBSERVA EX HOC CAPITE.

Ne quis alterius incommodo triumphet
aut gaudeat, iuxta Poëtam enim:

I.

Paſſibus ambiguis fortuna ſolubilis errat,

Ouid. 5.

Trist.

Et manet in nullo certa tenaxq; loco.

Gras tibi id, quod hodie vicino tuo euenit,
contingere poteſt, cum ſis itaq; homo, com-

II.

munis memineris fortunæ, quæ celerrimè ea,
qua modò dedit, repoſcit.

Officium
proba hone

Proba, ingenuæ honeſtæq; conuenit ma-
trifamiâs, vt ſelibenter ab errore per mari-
tum ſuum auerti ſinat, nec aſperis, ſed leniſſi-

ſtaq; ma-
trifami-
liâs.

mis

Decernit
diem qua
ſimul oēs
cõpareant.

elli.

mis vtens verbis errorem placidè excuset, & ijs de rebus, quæ marito inutiles videntur, demissius loquatur. Viro autè obstrepere, eumque reprehendere, discindere, obiurgare, conuiciari, maledictis laceffere, exagitare, dictis fulminare & pertinaciter se tanquam innocentem defendere, non honestis matronis, verùm pessimis, maledicis, scelerosis sagis & veneficis fœdissimis congruit, & talia sunt Anticyris Helloboroque purganda. Hæc si non sufficiant, addantur colaphi, fustes, furcæ, coli, pugni, & id genus similia, quibus perunctæ & benè crebroq; multatæ, repelluntur tales sibilantes aspides & compescuntur. Bonæ autem quæ per se officio suo non desunt, pharmacis his non indigebunt.

Mala mulieres qui bus phar- macis sint cõpescenda.

III.
Alexandri virtus in audiendis causis.

Senatoribus perpetuò hoc dictum in iudicijs & pœnis adhibèdis ob oculos versari debet, quo infertur, vt & altera semper iudicatur pars, quemadmodum Alexander Macedo, orante accusatore alteram manu aurem solebat occludere, vt ipsa reo conseruaretur.

IIII.

Vt saepe iam monui, ne quis facilè verbis malitiosis aut inimico & liuido ex animo profectis credat. Nullo enim os inimici nititur fundamento. Sed atra hominũ, teste Plinio, ceu serpentium lingua vibrat labesque animi contrectata adurit culpãtium omnia.

V.

Quod iam crebrius dictum, vt magistratus præcipue in vitia publica, vt sunt latrocinia, depopulationes, seditiones, pœnas grauiores constituat quæ si minus corriguntur, tãdem pro-

profectò tota prouincia, aut Dei grauissimo
supplicio aut admirabili perturbatione fun-
ditur euertitur, atq; solo æquatur.

Vt magistratum suum subditi in Reipu-
blicæ administratione & iustitia conseruâda
indefessè subleuent, atq; defendant.

VI.

CAPVT IIII.

ARGVMENTVM.

Nuntius infastis Vulpem rumoribus implet.

Quod fera Rex illi bella parare velit.

Scilicet officium fidos decet illud amicos,

Rebus & alterius porrigat alter opem.

Hanc quando Rex sententiam
Cum subditis conctu serat,
Quod cogitet subuertere
Palatium Vulpecula:
Lumen Senatus Regij
Professionem suscipit,
Festinat & Greuinchius

Greuinki-
us ad Rei-
niken pro-
fessionē su-
scipit, vt eā
de indigna-
tione Re-
gis certio-
rem faciat.

Ad